

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2012. december 6. *

„A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség — 2008/115/EK irányelv —
A harmadik országok jogellenesen tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatos közös
normák és eljárások — Kiutasításbüntetéssé vagy lakhelyelhagyásitilalom-büntetéssé átváltoztatható
pénzbüntetést előíró nemzeti szabályozás”

A C-430/11. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunale di Rovigo (Olaszország) a Bírósághoz 2011. augusztus 18-án érkezett, 2011. július 15-i határozatával terjesztett elő az előtte

Md Sagor ellen folytatott büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, M. Ilešič (előadó), E. Levits, J.-J. Kasel és M. Safjan bírák,

főtanácsnok: J. Mazák,

hivatalvezető: M. Aleksejev tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. szeptember 13-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- Md Sagor képviselőjében C. Tessarin és L. Masera avvocati,
- az olasz kormány képviselőjében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője F. Urbani Neri avvocato dello Stato,
- a német kormány képviselőjében T. Henze és N. Graf Vitzthum, meghatalmazotti minőségben,
- a holland kormány képviselőjében B. Koopman, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében M. Condou-Durande és L. Prete, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: olasz.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 348., 98. o), valamint az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérdést Md Sagor ellen a jogellenes olaszországi tartózkodása tárgyában folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2008/115 irányelv „Alkalmazási kör” című 2. cikke ekképp rendelkezik:

„(1) Ez az irányelv a valamely tagállam területén illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra alkalmazandó.

(2) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák ezt az irányelvet azokra a harmadik országbeli alábbi állampolgárokra:

  - a) akiktől [...] megtagadták a beutazást, vagy akiket az illetékes hatóságok valamely tagállam külső határának illegális [helyesen: jogellenes] átlépése kapcsán fogtak el vagy tartóztattak fel [...];
  - b) akiket a nemzeti jogszabályok szerint büntetőjogi szankcióként vagy büntetőjogi szankció következményeként utasítanak ki, vagy akik kiadatási eljárás alatt állnak.

[...]”
- 4 Az említett irányelv „Fogalommeghatározások” című 3. cikke előírja:

„Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározások érvényesek:

[...]

4. »kiutasítási határozat«: közigazgatási vagy bírósági határozat vagy intézkedés, amely valamely harmadik országbeli állampolgár tartózkodásának jogszerűtlenségét [helyesen: jogellenességét] megállapítja vagy kimondja, és visszatérési kötelezettséget állapít meg vagy mond ki;

[...]”
- 5 Ugyanezen irányelv 4. cikkének (3) bekezdése értelmében:

„Ez az irányelv nem sérti a tagállamok jogát arra, hogy olyan rendelkezéseket fogadjanak el vagy tartsanak fenn, amelyek kedvezőbbek azokra a személyekre nézve, akikre ezen irányelv vonatkozik, feltéve, hogy az ilyen rendelkezések összeegyeztethetőek ezzel az irányelvvel.”

6 A 2008/115 irányelv 6–8. cikke ekképp rendelkezik:

„6. cikk

Kiutasítási határozat

(1) A tagállamok a (2)–(5) bekezdésben említett kivételek sérelme nélkül a területükön illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó harmadik országbeli állampolgárookra vonatkozóan kiutasítási határozatot adnak ki.

[...]

(6) Ez az irányelv nem gátolja a tagállamokat abban, hogy [...] egyazon közigazgatási vagy bírósági határozaton vagy intézkedésen belül elfogadják a jogszerű tartózkodás megszüntetéséről szóló határozatot és egyidejűleg a kiutasítási határozatot és/vagy a kitoloncolási végzést és/vagy a beutazási tilalmat is.

7. cikk

Önkéntes távozás

(1) A kiutasítási határozat a (2) és (4) bekezdésben említett kivételek sérelme nélkül megfelelő, hét naptól harminc napig terjedő határidőt állapít meg az önkéntes távozásra. [...]

[...]

(4) Amennyiben fennáll a szökés veszélye, vagy ha a jogszerű tartózkodás iránti kérelmet elutasították, mivel az nyilvánvalóan megalapozatlan volt vagy azt csalárd módon nyújtották be, továbbá amennyiben az érintett személy veszélyezteti a közrendet, a közbiztonságot vagy a nemzetbiztonságot, a tagállamok eltekinthetnek az önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapításától. [...].

8. cikk

Kitoloncolás

(1) Amennyiben nem került sor a 7. cikk (4) bekezdésének megfelelően önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapítására, vagy a visszatérési kötelezettséget az érintettek nem teljesítették a 7. cikk alapján önkéntes távozásra megadott határidőn belül, a tagállamok minden szükséges intézkedést meghoznak a kiutasítási határozat végrehajtásához.

[...]

(3) A tagállamok a kitoloncolás végrehajtására külön közigazgatási vagy bírósági határozatot vagy intézkedést rendelhetnek el.

[...]”

7 Az említett irányelv „Beutazási tilalom” című 11. cikke előírja:

„(1) A kiutasítási határozatokkal együtt beutazási tilalmat kell elrendelni:

- a) ha az önkéntes távozásra nem állapítottak meg határidőt, vagy
- b) ha a visszatérési kötelezettség teljesítésére nem került sor.

Egyéb esetekben a kiutasítási határozatok párosulhatnak beutazási tilalommal.

(2) A beutazási tilalom időtartamát minden egyes eset idevágó körülményeinek alapos megfontolása alapján kell meghatározni, és az elméletileg nem haladja meg az öt évet. Mindazonáltal túllépheti az öt évet, ha a harmadik országbeli állampolgár a közrendre, a közbiztonságra vagy a nemzetbiztonságra nézve komoly fenyegetést jelent.

[...]”

8 Ugyanezen irányelv 15. és 16. cikke előírja:

„15. cikk

Őrizet

(1) A tagállamok – kivéve, ha a konkrét esetben más elégséges, de kevésbé kényszerítő intézkedés is hatékonyan alkalmazható – kizárólag a kiutasítás előkészítése és/vagy a kitoloncolás végrehajtása céljából őrizetben tarthatják a kitoloncolási eljárás alatt álló harmadik országbeli állampolgárt, különösen, ha:

- a) fennáll a szökés veszélye, vagy
- b) a harmadik ország érintett állampolgára megghiúsítja vagy akadályozza a kiutasítás előkészítését vagy kitoloncolási eljárást.

[...]

(5) Az őrizetet mindaddig fenn kell tartani, ameddig az (1) bekezdésben megállapított feltételek fennállnak, és az őrizet a kitoloncolás biztosításához szükséges. Valamennyi tagállam korlátozott, hat hónapot nem meghaladó őrizetben tartási időszakot határoz meg.

[...]

16. cikk

Az őrizet körülményei

(1) Az őrizetet általában erre szolgáló különleges idegenrendészeti fogdáknak kell végrehajtani. Amennyiben egy tagállam nem tud különleges idegenrendészeti fogdáknak helyet biztosítani, és kénytelen büntetés-végrehajtási intézetben való elhelyezéshez folyamodni, az őrizet alatt álló harmadik országbeli állampolgárokat a többi fogva tartottól elkülönítve kell tartani.

[...]”

9 A 2008/115 irányelv 20. cikke értelmében a tagállamok hatályba kell léptetniük azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 2010. december 24-ig megfeleljenek.

Az olasz jog

A 286/1998. sz. törvényerejű rendelet

- 10 A bevándorlás szabályozására és a külföldiek jogállásával kapcsolatos szabályokra vonatkozó rendelkezések egységes szövegéről szóló, 1998. július 25-i 286/1998. sz. törvényerejű rendelet (a GURI 1998. augusztus 18-i 191. számának rendes melléklete; a továbbiakban: 286/1998. sz. törvényerejű rendelet) kodifikálja az Olasz Köztársaság területén a bevándorlásra vonatkozóan alkalmazandó szabályokat.
- 11 Az említett rendeletet többek között a közbiztonság területére vonatkozó rendelkezésekről szóló, 2009. július 15-i 94. sz. törvénnyel (a GURI 2009. július 24-i 170. számának rendes melléklete), valamint az Unió polgárainak szabad mozgásáról szóló 2004/38/EK irányelv végrehajtására és a harmadik országok jogellenesen tartózkodó állampolgárainak visszatéréséről szóló 2008/115/EK irányelv átültetésére vonatkozó sürgős rendelkezésekről szóló, 2011. június 23-i 89/2011. sz. rendelet törvény (GURI 144. sz., 2011. június 23.) módosította, és azt a 2011. augusztus 2-i 129. sz. törvény alakította át törvénnyé (GURI 181. sz., 2011. augusztus 5.).

- 12 A 286/1998. sz. törvényerejű rendelet 6. cikkének (3) bekezdése előírja:

„Az a külföldi állampolgár, aki [...] jogszerű indok nélkül felszólításra nem mutatja be útlevelet vagy más személyazonosító okmányát, tartózkodási engedélyt vagy az ország területén való jogszerű tartózkodását igazoló egyéb okmányt, egy évig terjedő szabadságvesztéssel és 2000 euróig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.”

- 13 Az említett törvényerejű rendelet 10a. cikke ekképp rendelkezik:

„(1) Amennyiben súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, az a külföldi állampolgár, aki a jelen egységes szövegű rendelet [...] rendelkezéseit megsértve lép be az ország területére, illetve tartózkodik ott, 5000 eurótól 10 000 euróig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő. [...]

[...]

(4) Az (1) bekezdés értelmében eljárás alá vont külföldi állampolgár kiutasításának végrehajtása tekintetében nem szükséges, hogy az illetékes igazságszolgáltatási szerv kibocsássa a 13. cikk (3) bekezdése szerinti, e bűncselekmény megállapítására vonatkozó engedélyt. A *questore* a bűncselekmény megállapítása tekintetében közli az illetékes igazságszolgáltatási szervvel a kiutasítás végrehajtását [...].

(5) A kiutasításról tudomást szerző bíróság [...] az eljárást megszüntető határozatot hoz [...]

[...]”

- 14 Ugyanezen törvényerejű rendelet „Idegenrendészeti kiutasítás” című 13. cikke előírja:

„[...]”

(2) A prefektus elrendeli a kiutasítást, amennyiben a külföldi állampolgár:

[...]

b) az államterületen maradt [...], anélkül hogy a meghatározott határidőn belül tartózkodási engedélyt kért volna [...]

[...]

(3) A kiutasító határozatot minden esetben azonnal végrehajtható, indokolt határozat formájában kell elfogadni, akkor is, ha az érintett vitatja ezt az intézkedést. Amennyiben a külföldi állampolgárral szemben büntetőeljárás folyik, és nincs előzetes letartóztatásban, a *questore* a kiutasítás végrehajtását megelőzően kéri az igazságszolgáltatási szerv engedélyét a kiutasítás végrehajtásához [...]. Az engedély megszerzését követően a *questore* a (4) bekezdésben foglalt szabályoknak megfelelően végrehajtja a kiutasítást. [...] Az ezen engedély megkérésére vonatkozó határozat meghozataláig a külföldi állampolgárt idegenrendészeti fogdába helyezheti, a 14. cikknek megfelelően.

[...]

(4) A kiutasítást a *questore* mindig kitoloncolás útján, karhatalommal hajtja végre:

- a) az e cikk (1) bekezdésében és (2) bekezdésének c) pontjában meghatározott esetekben [...];
- b) a (4a) cikkben meghatározott szökés veszélyének fennállása esetén [...]

[...]

- f) a 15. és 16. cikkben meghatározott esetekben, valamint egyéb olyan esetekben, amelyekben a külföldi állampolgár kiutasítására büntetőjogi szankcióként vagy büntetőjogi szankció következményeként került sor; [...]

[...]

(4a) A (4) bekezdés b) pontjában említett szökés veszélyét a következő körülmények legalább egyikének fennállása valószínűsíti, amely körülmények alapján a prefektus minden egyes esetben értékeli annak veszélyét, hogy a külföldi állampolgár kivonhatja magát a kiutasító határozat önkéntes végrehajtása alól:

- a) érvényes útlevél, illetve bármely más egyenértékű okmány hiánya;

[...]

(5) A kiutasító határozat külföldi állampolgár címzettje azonnali kitoloncolásának a (4) bekezdésben előírt feltételei fenn nem állása esetén a kiutasítás végrehajtása tekintetében kérheti a prefektustól önkéntes távozásá határidejének megállapítását [...]. A *questura*, miután beszerezte a külföldi állampolgár tényleges távozására vonatkozó bizonyítékot, tájékoztatja az illetékes igazságszolgáltatási szervet a (10a) bekezdésben rögzített bűncselekmény elkövetésének megállapítása céljából, az említett cikk (5) bekezdésében foglaltak tekintetében [...].”

15 A 286/1998. sz. törvényerejű rendelet 14. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„Amennyiben a kiutasítás nem hajtható végre azonnal kitoloncolás vagy visszaküldés útján olyan átmeneti helyzetek miatt, amelyek akadályozzák a kiutasítás előkészítését vagy a kitoloncolási eljárás végrehajtását, a *questore* a feltétlenül szükséges időtartamra elrendeli a külföldi őrizetbe vételét [...] a legközelebbi idegenrendészeti fogdában.”

- 16 Az említett törvényerejű rendelet „Kiutasítás a szabadságvesztés szankció helyettesítéseként vagy átváltoztatásaként” című 16. cikkének (1) bekezdése ekképp rendelkezik:

„A bíróság a 10a. cikk szerinti bűncselekmény elkövetését megállapító ítélet kihirdetésekor, amennyiben nem állnak fenn a jelen egységes szövegű rendelet 14. cikkének (1) bekezdésében megjelölt kizáró okok, amelyek akadályozzák a kiutasítás kitoloncolás útján, karhatalommal történő azonnali végrehajtását, e büntetést egy legalább öt évig terjedő kiutasítást előíró határozattal is helyettesítheti [...].”

A 274/2000. sz. törvényerejű rendelet

- 17 A 1999. november 24-i 468. sz. törvény 14. cikkének megfelelően a békebíró büntetőjogi hatáskörére vonatkozó rendelkezésekről szóló 274/2000. sz. törvényerejű rendeletnek (a GURI 2000. október 10-i 234. számának rendes melléklete) az alapeljárásra alkalmazandó változata (a továbbiakban: 274/2000. sz. törvényerejű rendelet) 6. cikke (22) bekezdése előírja:

„Amennyiben összefüggő eljárások esetében ezen eljárások közül egyesek a békebíró, mások pedig az esküdtszék vagy a rendesbíróság hatáskörébe tartoznak, az eljárások egésze tekintetében a magasabb fokú bíróság rendelkezik hatáskörrel.”

- 18 Az említett törvényerejű rendelet „Lakhelyelhagyási tilalom” című 53. cikke ekképp rendelkezik:

„(1) A lakhelyelhagyási tilalom a lakóhelyen vagy más egyéb magánjellegű tartózkodási helyen vagy ápolást, gondozást, illetve befogadást biztosító helyen a szombati és vasárnapi napokon való tartózkodás kötelezettségét vonja maga után; a bíróság az elítélt családi, foglalkozási vagy egészségügyi igényeire figyelemmel elrendelheti, hogy a büntetést a hét különböző napjain hajtsák végre, illetve, az elítélt kérelmére, folyamatosan.

(2) A lakhelyelhagyási tilalom időtartama nem lehet kevesebb, mint hat nap, és nem haladhatja meg a 45 napot, az elítélt nem minősül fogvatartottnak.”

- 19 A 274/2000. sz. törvényerejű rendeletnek „A pénzbüntetések átváltoztatása” című 55. cikke előírja:

„(1) A békebíró hatáskörébe tartozó bűncselekményeket illetően az elítélt fizetéseképtelensége miatt végre nem hajtható pénzbüntetés az elítélt kérelmére átváltoztatható közérdekű munkára, amelynek időtartama legalább egy, legfeljebb hat hónapig terjedhet [...]

[...]

(5) Amennyiben az elítélt a pénzbüntetés helyettesítéseként nem kérvényezi a közérdekű munkavégzést, a fizetéseképtelensége okán végre nem hajtott pénzbüntetéseket lakhelyelhagyási tilalommal kell átváltoztatni, az 53. cikk (1) bekezdésében előírt formában és szabályok szerint [...]

(6) Átváltoztatás esetén [...] a lakhelyelhagyási tilalom időtartama nem haladhatja meg a 45 napot.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 20 2009. augusztus 13-án Rosolina Maréban (Olaszország), egy, a rendőrség által kikérdezett személy kijelentette, hogy Md Sagornak hívják, és 1990. október 10-én született Bangladesben.
- 21 Md Sagor helyzetének vizsgálata során kiderült, hogy az érintett, aki nem rendelkezik Olaszországban állandó lakóhellyel, és vándorárusként dolgozik, nem rendelkezik, és soha nem is rendelkezett tartózkodási engedéllyel. A rendőrség által felvett jegyzőkönyv értelmében Md Sagor azt állította, hogy 2009 márciusában lépett Olaszország területére.

- 22 2010. július 22-én Md Sagor a Tribunale di Rovigo elé állították a 286/1998. sz. törvényerejű rendelet 10a. cikke, illetve az ugyanezen törvényerejű rendelet 6. cikkének (3) bekezdése szerinti jogellenes belépés, illetve tartózkodás bűncselekménye miatt.
- 23 E bíróság szerint nem nyert megállapítást, hogy Md Sagor jogellenesen lépett be Olaszországba. Nem nyert ugyanis jogilag kellően bizonyítást, hogy az érintett kivonta magát a határellenőrzés alól.
- 24 Ezzel szemben a jogellenes tartózkodást illetően az említett bíróság megállapította, hogy e bűncselekmény elkövetése kellően bizonyított. E bíróság végeredményben pontosítja, hogy hatáskörrel rendelkezik az említett bűncselekményre vonatkozó döntés tekintetében. A 286/1998. sz. törvényerejű rendelet 10a. cikkében foglalt bűncselekmény természetesen egyébiránt a békebíró hatáskörébe tartozik. Mindazonáltal, mivel az említett bűncselekmény az ugyanezen törvényerejű rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében foglalt bűncselekményhez kapcsolódik, amely a rendesbíróságok hatáskörébe tartozik, Md Sagor jogszerűen állították a Tribunale di Rovigo elé.
- 25 2011. február 22-én a 6. cikk (3) bekezdése szerinti bűncselekmény tekintetében megszüntették az eljárást Md Sagorral szemben.
- 26 Mivel főszabály szerint Md Sagor jogellenes tartózkodása tekintetében a 286/1998. sz. törvényerejű rendelet 10a. cikkében előírt büntetést kell kiszabnia, azonban, mivel kétségeket táplált e nemzeti szabályozásnak az uniós joggal való összeegyeztethetősége vonatkozásában, a Tribunale di Rovigo 2011. július 15-én felfüggesztette eljárását, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:
- „1) A jóhiszemű együttműködés és az irányelvek hatékony érvényesülésének elve fényében a [2008/115] irányelv 2., 4., 6., 7. és 8. cikkével ellentétes-e azon lehetőség, amely szerint egy harmadik ország valamely tagállamban jogellenesen tartózkodó állampolgára büntetőjogi szankcióként – pusztán a jogellenes belépése és tartózkodása miatt – pénzbüntetés helyébe lépő lakhelyelhagyási tilalommal büntethető már a hatóság által hozott kiutasítási határozat be nem tartását megelőzően is?
- 2) A jóhiszemű együttműködés és az irányelvek hatékony érvényesülésének elve fényében a [2008/115] irányelv 2., 15. és 16. cikkével ellentétes-e azon lehetőség, amely szerint az [ezen] irányelv meghozatalát követően a tagállam hozhat olyan szabályt, amely rögzíti, hogy egy harmadik ország valamely tagállamban jogellenesen tartózkodó állampolgára büntetőjogi szankcióként pénzbüntetés helyébe lépő, azonnal végrehajtható kiutasítással büntethető az [említett] irányelv által előírt eljárás és a külföldit az irányelv alapján megillető jogok figyelmen kívül hagyásával?
- 3) Az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében szereplő jóhiszemű együttműködés elvével ellentétes-e az irányelv átültetésére előírt határidőn belül elfogadott nemzeti szabály, amely megkerüli, vagy egyébként korlátozza az [ugyanezen] irányelv alkalmazási [körét], és a bíróságnak milyen határozatokat kell hoznia abban az esetben, ha ez a célkitűzés megállapításra kerül?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első és a második kérdésről

- 27 A kérdést előterjesztő bíróság első és második kérdésével lényegében arra vár választ, hogy a 2008/115 irányelvet úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, mint amely az alapügy tárgyát képezi, amely a harmadik államok állampolgárainak jogellenes tartózkodását kiutasításbüntetessé vagy lakhelyelhagyásitilalom-büntetessé átváltoztatható pénzbüntetéssel szankcionálja.

Az elfogadhatóságról

- 28 Az olasz kormány úgy ítéli meg, hogy e kérdések az alapeljárásban hipotetikusak, következésképpen elfogadhatatlanok. E kérdések véleménye szerint azon az előfeltevésen alapulnak, hogy Md Sagor fizetéseképtelen, ezenkívül nem érdekelt abban, hogy a majdan kiszabott pénzbüntetés helyett közérdekű munkát végezzen. Mivel ezen előfeltevés valóságosága nem került megállapításra, a kérdést előterjesztő bíróság azon kezdeményezése, hogy a 2008/115 irányelv olyan értelmezését kérje, amely lehetővé teszi számára, hogy döntsön a pénzbüntetés és ennek kiutasítással vagy lakhelyelhagyási tilalommal való átváltoztatása jogszerűségéről, még korai volt.
- 29 Ezt az érvelést el kell utasítani. Az a körülmény ugyanis, hogy Md Sagorral szemben mind a mai napig nem szabták ki a 286/1998. sz. törvényerejű rendelet 10a. cikkében előírt pénzbüntetést, és következésképpen, még nem lehet tudni, hogy e büntetés kiszabása esetén, ennek kiutasítással vagy lakhelyelhagyási tilalommal történő átváltoztatása feltételei fenn fognak-e állni, éppen annak a ténynek köszönhető, hogy a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy e különböző szankciók összeegyeztethetők-e az uniós joggal, és az erre vonatkozó egyértelműség hiányában tartózkodik e büntetések kiszabásától. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban megállapításra került, hogy a jogellenes tartózkodás bűncselekménye a jelen ügyben bizonyítást nyert, és – amennyiben összeegyeztethető az uniós joggal – az alapeljárásban szóban forgó szabályozásban foglalt büntetőmechanizmust kell Md Sagorral szemben alkalmazni. Ebből következik, hogy e szabályozás, valamint annak az uniós joggal való összeegyeztethetősége az alapeljárásban releváns (lásd analógia útján a C-329/11. sz. Achughbabian-ügyben 2011. december 6-án hozott ítélet [EBHT 2011., I-12695. o.] 42. pontját).
- 30 A feltett kérdések így elfogadhatók.

A kiutasításbüntetessé átváltoztatható pénzbüntetésről

- 31 A 2008/115 irányelv csak a harmadik országok jogellenesen tartózkodó állampolgárainak visszatérésére vonatkozik, és így nem célja a külföldiek tartózkodására vonatkozó nemzeti szabályok egészének harmonizálása. Következésképpen ezen irányelvvel nem ellentétes az, hogy valamely tagállam az ilyen jogsértéstől való visszatartás és annak megtorlása érdekében a jogellenes tartózkodást bűncselekménynek minősíti, és büntetőjogi jogkövetkezményeket fűz ahhoz (a fent hivatkozott Achughbabian-ügyben hozott ítélet 28. pontja).
- 32 Mindazonáltal valamely tagállam nem alkalmazhat olyan büntetőjogi szabályozást, amely sértheti a 2008/115 irányelv által megállapított közös normák és eljárások alkalmazását, és ennél fogva megfoszthatja azt hatékony érvényesülésétől (lásd a C-61/11. PPU. sz. El Dridi-ügyben 2011. április 28-án hozott ítélet [EBHT 2011., I-3015. o.] 55. pontját és a fent hivatkozott Achughbabian-ügyben hozott ítélet 39. pontját).

- 33 A Bíróság már megállapította, hogy sértené az említett normákat és eljárásokat, ha az érintett tagállam – miután megállapította, hogy a harmadik ország állampolgárának tartózkodása jogellenes – a kiutasítási határozat végrehajtását vagy akár elfogadását megelőzően büntetőeljárást folytat le, amelyet a kiutasítási eljárás során adott esetben szabadságvesztés-büntetés kiszabása követhetne. Az ilyen eljárás késleltetné a kiutasítást (lásd a fent hivatkozott El Dridi-ügyben hozott ítélet 59. pontját és a fent hivatkozott Achughbadian-ügyben hozott ítélet 37–39. és 45. pontját).
- 34 Márpedig, amint arra az olasz, a német és a holland kormány is hivatkozott, az a szabályozás, amely a 286/1998. sz. törvényerejű rendeletben foglaltakhoz hasonló feltételek mellett kiutasításbüntetéssé átváltoztatható pénzbüntetéshez vezető büntetőeljárás lefolytatását írja elő, lényegesen eltérő hatásokkal jár, mint az a szabályozás, amely a kiutasítási eljárás során szabadságvesztés-büntetéshez vezető büntetőeljárás lefolytatását írja elő.
- 35 E tekintetben először is azt kell megállapítani, hogy a 2008/115 irányelvben foglalt kiutasítási intézkedések elfogadását és végrehajtását nem késlelteti és másképpen sem akadályozza az a körülmény, hogy a 286/1998. sz. törvényerejű rendeletben előírthoz hasonló büntetőeljárás van folyamatban. Az e törvényerejű rendelet 13. és 14. cikkében előírt kiutasítás e büntetőeljárástól függetlenül megvalósítható, és anélkül, hogy ez befejeződött volna. E megállapítást az említett törvényerejű rendelet 10a. cikkének (5) bekezdése is alátámasztja, miszerint a bíróságnak, miután tudomást szerzett az érintett kiutasításáról, az eljárást megszüntető határozattal le kell zárnia a büntetőeljárást.
- 36 Másodsorban meg kell állapítani, hogy az a lehetőség, hogy az említett büntetőeljárás pénzbüntetéshez vezethet, szintén nem alkalmas arra, hogy akadályozza a 2008/115 irányelvben előírt kiutasítási eljárást. A pénzbüntetés kiszabása ugyanis egyáltalán nem akadályozza meg azt, hogy a kiutasítási határozatot a 2008/115 irányelv 6–8. cikkében előírt feltételek teljes tiszteletben tartása mellett hozzák meg és hajtsák végre, és nem sérti az ezen irányelv 15. és 16. cikkében előírt, a szabadságelvonásra vonatkozó közös normákat sem.
- 37 Harmadsorban a büntetőbíróság azon lehetőségét illetően, hogy a pénzbüntetést legalább ötéves beutazási tilalomhoz kapcsolódó kiutasítás büntetéssé változtassa át, a 286/1998. sz. törvényerejű rendelet 16. cikkének (1) bekezdéséből az következik, hogy az olasz jogalkotó e lehetőséget azon helyzetekre korlátozta, amelyekben lehetséges az érintett azonnali kiutasításának megvalósítása.
- 38 Meg kell állapítani, hogy a 2008/115 irányelv az ilyen lehetőséget önmagában sem tiltja.
- 39 Ugyanis, amint azt a „kiutasítási határozatnak” az említett irányelv 3. cikkének 4. pontjában rögzített rugalmas meghatározása is megerősíti, az irányelvvel nem ellentétes az, hogy a visszatérés kötelezettségét előíró határozatot bizonyos, az érintett tagállam által meghatározott esetekben, büntető jellegű bírósági határozat formájában hozzák meg. Hasonlóképpen, a 2008/115 irányelvvel nem ellentétes, ha az ezen irányelv 8. cikkének (1) bekezdésében előírt kitoloncolást büntetőeljárás keretében hajtják végre. Végezetül az a körülmény, hogy az olyan kiutasításbüntetés, mint az alapeljárásban szóban forgó szabályozásban előírt, a visszatérés azonnal végrehajtható kötelezettségét vonja maga után, tehát nem követeli meg az érintett kitoloncolását elrendelő külön határozat utólagos elfogadását, és nem sérti a 2008/115 irányelvben rögzített közös normákat és eljárásokat sem, amint azt ezen irányelv 6. cikke (6) bekezdésének megfogalmazása, valamint a 8. cikkének (3) bekezdésében alkalmazott „rendelhetnek el” kifejezés is tanúsítja.
- 40 Az igaz – amint azt az Európai Bizottság is megállapította – hogy az alapeljárásban szóban forgó szabályozásban előírthoz hasonló kiutasításbüntetés esetén az érintett semmiféle lehetőséggel nem rendelkezik a tekintetben, hogy vele szemben a 2008/115 irányelv 7. cikke szerinti önkéntes távozásra vonatkozó határidőt állapítsanak meg.

- 41 E tekintetben mindazonáltal meg kell állapítani, hogy e 7. cikk (4) bekezdése lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy eltekintsenek az önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapításától, különösen akkor, ha fennáll annak a veszélye, hogy az érintett megszökik, hogy kivonja magát a kiutasítási eljárás alól. Minden, e tekintetben végzett értékelésnek az érintett esetének egyedi vizsgálatán kell alapulnia.
- 42 Végül meg kell állapítani, hogy ahhoz, hogy valamely, a 286/1998. sz. törvényerejű rendelet 16. cikkének kifejezéseivel megfogalmazott rendelkezés összeegyeztethető legyen a 2008/115 irányelvvel, az szükséges, hogy ezt oly módon alkalmazzák, hogy az abban előírt beutazási tilalom időtartama megfeleljen az említett irányelv 11. cikkének (2) bekezdésében előírt időtartamnak.

A lakhelyelhagyásitilalom-büntetéssé átváltoztatható pénzbüntetésről

- 43 Mind a tagállamok együttműködési kötelezettségéből, mind pedig a 2008/115 irányelvben hivatkozott hatékonysági követelményekből az következik, hogy az ezen irányelv 8. cikkében megfogalmazott azon kötelezettséget, hogy a tagállamok kitoloncolást foganatosítsanak, megfelelő időben kell teljesíteni (a fent hivatkozott Achughbabian-ügyben hozott ítélet 45. pontja).
- 44 Nyilvánvaló, hogy a lakhelyelhagyásitilalom-büntetésnek a 2008/115 irányelv szerinti kiutasítási eljárás során való kiszabása és végrehajtása nem járul hozzá az ezen eljárás célját jelentő kitoloncoláshoz, azaz az érintettnek az adott tagállamból történő fizikai kiszállításához. Az ilyen büntetés tehát nem minősül a 2008/115 irányelv 8. cikke értelmében vett „intézkedésnek” vagy „kényszerítő intézkedésnek” (lásd analógia útján a fent hivatkozott Achughbabian-ügyben hozott ítélet 37. pontját).
- 45 Továbbá a lakhelyelhagyásitilalom-büntetés késleltetheti, és ily módon akadályozhatja az olyan intézkedéseket, mint a visszaküldés, a légi úton történő kitoloncolás, amelyek hozzájárulnak a kitoloncolás végrehajtásához. A kiutasítási eljárás sérelmének ilyen veszélye áll fenn különösen akkor, ha az alkalmazandó szabályozás nem írja elő, hogy a harmadik ország jogellenesen tartózkodó állampolgárára kiszabott lakhelyelhagyásitilalom-büntetésnek véget kell érnie, amikor az említett személy kiutasítása lehetségessé válik.
- 46 A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a nemzeti szabályozásban létezik-e olyan rendelkezés, amely elsőbbséget biztosít a kitoloncolásnak a lakhelyelhagyásitilalom-büntetés végrehajtásával szemben. Ilyen rendelkezés hiányában azt a következtetést kell levonni, hogy a 2008/115 irányelvvel ellentétes az, hogy a 274/2000. sz. törvényerejű rendelet 53. és 55. cikkében előírthoz hasonló, a pénzbüntetést lakhelyelhagyásitilalom-büntetéssé átváltoztató mechanizmust alkalmazzanak a harmadik országok jogellenesen tartózkodó állampolgárainak tekintetében.
- 47 A fenti megfontolások összességére figyelemmel az első és a második kérdésre azt kell válaszolni, hogy a 2008/115 irányelvet úgy kell értelmezni, hogy
- azzal nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, mint amely az alapeljárás tárgyát képezi, és amely a harmadik országok állampolgárainak jogellenes tartózkodását kiutasításbüntetéssé átváltoztatható pénzbüntetéssel szankcionálja; és
  - azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely lehetővé teszi, hogy a harmadik ország állampolgárainak jogellenes tartózkodását lakhelyelhagyásitilalom-büntetéssel szankcionálják annak garانتálása nélkül, hogy e büntetés véget érjen, amennyiben az érintettnek az adott tagállamból történő fizikai kiszállítása lehetővé válik.

A harmadik kérdésről

- 48 Amennyiben a kérdést előterjesztő bíróság az első és a második kérdésre adott válasz alapján, valamint a jelen ítélet 41. és 46. pontjában leírt vizsgálatokat követően arra a következtetésre jutna, hogy a jelen ügy nem felel meg a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdésében előírt helyzetek egyikének sem, és a 286/1998. sz. törvényerejű rendelet 16. cikkében előírt lehetőség nem alkalmazható, illetve arra a következtetésre jutna, hogy a 2008/115 irányelvvel ellentétes a 274/2000. sz. törvényerejű rendelet 53. és 55. cikkének a harmadik országok jogellenesen tartózkodó állampolgárai tekintetében történő alkalmazása, mellőznie kell a nemzeti jog e rendelkezéseinek alkalmazását (lásd analógia útján a fent hivatkozott El Dridi-ügyben hozott ítélet 61. pontját).
- 49 E megállapításra figyelemmel a harmadik kérdésre már nem szükséges válaszolni.

A költségekről

- 50 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A harmadik országok jogellenesen tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet úgy kell értelmezni, hogy

- azzal nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, mint amely az alapeljárás tárgyát képezi, és amely a harmadik országok állampolgárainak jogellenes tartózkodását kiutasításbüntetéssé átváltoztatható pénzbüntetéssel szankcionálja; és
- azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely lehetővé teszi, hogy a harmadik ország állampolgárainak jogellenes tartózkodását lakhelyelhagyásitilalom-büntetéssel szankcionálják annak garantálása nélkül, hogy e büntetés véget érjen, amennyiben az érintettnek az adott tagállamból történő fizikai kiszállítása lehetővé válik.

Aláírások